

Aiesopimus energiatehokkuussopimuksen jatkamisesta vuosina 2017–2020 ja kumulatiivisen energiansäästön tavoitteesta 2014–2020

1 Energiatehokkuussopimukset 2008–2016

Kauppa- ja teollisuusministeriö, Helsingin kaupunki, Espoon kaupunki, Tampereen kaupunki, Turun kaupunki, Oulun kaupunki ja Vantaan kaupunki allekirjoittivat 4.12.2007 kuntakohtaiset energiatehokkuussopimukset, jolla jatkettiin 31.12.2007 päättynyttä energiansäästösopimusjärjestelmää. Uudella jaksolla 2008–2016 koskevilla energiatehokkuussopimuksilla sovittiin yhteistoiminnasta niiden toimenpiteiden toteuttamiseksi, joita valtioneuvoston marraskuussa 2005 hyväksymän energia- ja ilmastostrategian tavoitteet ja toteutus edellyttivät. Kunta-alan kuntakohtaiset energiatehokkuussopimukset (KETS) ja pienten kuntien energiaohjelma (KEO) ovat olleet keskeisessä asemassa vuonna 2006 voimaan tulleen energiapalveludirektiivin (2006/32/EY) kansallisessa toimeenpanossa.

Vuonna 2008 muuttui valtion sopimusosapuoleksi työ- ja elinkeinoministeriö. Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän energiatehokkuussopimus tuli voimaan 15.2.2012. Vuoden 2012 lopussa oli kunta-alan energiatehokkuussopimusten ja energiaohjelman piirissä 135 kuntaa ja kuntayhtymää.

2 Euroopan Unionin energiatehokkuustavoite ja uusi energiatehokkuusdirektiivi

Euroopan Unioni on sitoutunut lisäämään energiatehokkuutta 20 % vuoteen 2020 mennessä. Joulukuun 4. päivänä 2012 voimaan tullessa energiatehokkuusdirektiivissä (2012/27/EU) asetettiin jäsenvaltioille yhteiset puitteet ja toimet, joilla pyritään varmistamaan tämän Euroopan Unionin energiatehokkuustavoitteen saavuttaminen. Direktiivin 7 artiklassa on jäsenvaltioille velvoite luoda energiatehokkuuden velvoiteohjelma tai ottaa käyttöön muita politiikkatoimia, joilla on saavutettava 1,5 % vuotuista uutta energiansäästöä vastaava kumulatiivisen energiansäästön määrä jaksolla 2014–2020. Esimerkkinä muista politiikkatoimista on 7 artiklassa mainittu vapaaehtoiset sopimukset.

3 Energiatehokkuussopimusten merkitys energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanossa

Työ- ja elinkeinoministeriö ja tämän aiesopimuksen allekirjoittaneet kunnat katsovat, että energiatehokkuussopimuksilla on tulevaisuudessakin keskeinen asema energiatehokkuuden edistämässä Suomessa ja että energiatehokkuussopimukset ovat joustava ja kustannustehokas politiikkatoimi uuden energiatehokkuusdirektiivin tavoitteiden saavuttamisessa. Energiatehokkuussopimuksilla voidaan saavuttaa merkittävä osa energiatehokkuusdirektiivin 7 artiklan mukaisesta jaksolla 2014–2020 koskevasta kumulatiivisesta energiansäästötavoitteesta.

Kunta-alan energiatehokkuussopimusjärjestelmällä on saavutettu viiden vuoden aikana (2008–2012) energiansäästöä 0,2 TWh. Jatkamalla kuntien energiatehokkuussopimusten ja energiaohjelman toimeenpanoa vuoden 2016 loppuun, nousee energiansäästön määrä 0,5 TWh:iin. Tästä kolmen viimeisen sopimusvuoden (2014–2016) osuus olisi 0,25 TWh.

Jatkamalla kunta-alan energiatehokkuussopimusjärjestelmän toimeenpanoa vuoteen 2020 saakka, olisi energiatehokkuusdirektiivin tavoitejaksolla 2014–2020 saavutettavissa direktiivin 7 artiklassa tarkoitettua kumulatiivista energiansäästöä 2,0–2,5 TWhkum. Kunta-alan energiatehokkuussopimusjärjestelmällä voitaisiin siten kattaa noin 5 % Suomen kumulatiivisen energiansäästön kokonaistavoitteesta.

4 Aiesopimuksen sisältö

Me kunta-alan energiatehokkuussopimusten osapuolet sitoudumme;

- neuvottelemaan vuoden 2015 aikana uudesta 1.1.2017 käynnistyvästä vapaaehtoisesta sopimusjärjestelmästä ja
- tavoittelemaan, voimassa olevan ja uuden vapaaehtoisen sopimusjärjestelmän puitteissa, vuosina 2014–2020 toteutetuilla energiatehokkuustoimilla kumulatiivista energiansäästöä¹ seuraavasti:

Helsingin kaupunki	418 GWhkum
Espoon kaupunki	120 GWhkum
Tampereen kaupunki	124 GWhkum
Vantaan kaupunki	84 GWhkum
Oulun kaupunki	70 GWhkum ²
Turun kaupunki	88 GWhkum
HSY kuntayhtymä	54 GWhkum ³

Näiden säästötavoitteiden⁴ saavuttamiseksi työ- ja elinkeinoministeriö pyrkii uutta vuonna 2015 neuvoteltavaa vapaaehtoista sopimusta koskien varmistamaan, että se voi tukea sopimukseen liittyneiden kuntien energiansäästöä ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä koskevia energiakatselmuksia ja -analyyskejä sekä energiatuen yleiset ehdot täyttäviä energiansäästöinvestointeja. Ministeriö pyrkii lisäksi varmistamaan riittävät resurssit, jotta se voi osallistua sopimuskuntien yhteisiin kehityshankkeisiin.

Kunnat pyrkivät uutta vuonna 2015 neuvoteltavaa sopimusta koskien myötävaikuttamaan siihen, että sopimuksella saavutetaan vaikuttavuudeltaan riittävä kattavuus, jotta energiatehokkuusdirektiivin 7 artiklan mukainen Suomen kumulatiivinen energiansäästö on saavutettavissa.

¹ Kuntakohtaiset kumulatiivisen energiansäästön tavoitteet on laskettu vuotuisella 1 % energiansäästön tasolla jaksolta 2014–2020 käyttäen laskentaperusteena kunnan rakennusten, katuvalaistuksen, vesihuollon ja työkoneiden energiankäyttöä vuosien 2010–2012 keskiarvosta laskettuna. Lämmön osalta tavoite lasketaan normittamattomista kulutuksista. Kunnan rakennuksilla tarkoitetaan tässä kunnan suorassa omistuksessa olevia sekä kunnan 100 % omistamien yhtiöiden omistamia asuin- ja palvelurakennuksia.

² Oulun kaupungin säästötavoite on laskettu vanhan Oulun pohjalta. Tavoite päivitetään uuden sopimuksen neuvottelun yhteydessä vuonna 2015.

³ HSY kuntayhtymän osalta säästötavoite sisältää toiminnan energiankäytön kokonaisuudessaan.

⁴ Nykyisiin energiansäästön laskentamenetelmiin perustuvien kuntakohtaisten tavoitteiden yhteenlaskettu kumulatiivisen energiansäästön määrä on 958 GWhkum. Aiesopimuksen allekirjoittaneiden kuntien osuus kunta-alan energiankäytöstä on noin 30 %.

5 Energiansäästöjen laskennasta

Vuosina 2014–2016 toteutettaville toimille lasketaan kuntien energiatehokkuussopimuksissa ja energiaohjelmassa energiansäästöt pääosin kuten nykyisessä sopimuksessa. Energiatehokkuusdirektiivin edellyttämät uutta vuonna 2017 käynnistyvää sopimusjaksoa koskevat energiasäästöjen laskennan muutostarpeet arvioidaan sopimusneuvottelujen yhteydessä.

Tätä sopimusta on laadittu kahdeksan samanlaista kappaletta, yksi kullekin sopimusosapuolelle.

Helsingissä xx päivänä marraskuuta 2013

Työ- ja elinkeinoministeriö

Helsingin kaupunki

Espoon kaupunki

Tampereen kaupunki

Vantaan kaupunki

Oulun kaupunki

Turun kaupunki

HSY kuntayhtymä